

Wij doen KiVa! Kiva-ha ha ha haha! Joepie jeej jeej jeej jeej! Joepie jeej jeej jeej jeej jeej!

KiVa! Het is ondertussen al een bijzonder ingeburgerd begrip in en rond De Mozaïek. Maar wat houdt KiVa precies allemaal in? We vroegen het aan Mama Kristel, Juf Lore en Juf Mariska. Zij zijn samen met vele anderen bezielers van het KiVa-project in De Mozaïek.

Kristel, jij bent trekker van de denktank Sociaal-Wenselijk gedrag. Hoe is KiVa op De Mozaïek eigenlijk ontstaan?

“De denktank is een aantal jaren geleden ontstaan omwille van een incident op school waarbij toen bleek dat er vooralsnog geen gestructureerde aanpak was rond pestproblematiek. Stof tot nadenken dus. En dit werd constructief aangepakt. Er werd besloten een werkgroep op te richten met een aantal leerkrachten en ouders die geen acuut betrokken partij waren. Dit om noden en mogelijke oplossingen te inventariseren. We gingen met een aantal mensen aan de slag en we begrepen al snel dat het niet alleen nodig was een concreet plan te maken rond de aanpak van pestproblemen. Maar dat ook net heel belangrijk was om te kijken hoe we verbondenheid en welbevinden op school in het algemeen konden vergroten. We hebben vele bestaande methodieken bekeken, en KiVa kwam daar als meest omvattend en veelbelovend naar voren. Daarenboven was KiVa de enige methodiek waarnaar al veel onderzoek naar was gebeurd en waarvan ook al duidelijk positieve effecten waren aangetoond. Omdat het best wel een intensief en “duur” pakket bleek te zijn (training van leerkrachten en lessenpakketten) hebben we met een dynamische ploeg van leerkrachten en ouders, in samenwerking met externe experts van Leefsleutels en de Stad Leuven het geregeld gekregen dat er nu subsidies voor alle Leuvense scholen zijn. Toch echt wel iets om heel fier op te zijn! De Mozaïek staat gekend als een pilotschool voor KiVa!”

Wat is precies het doel van KiVa?

“Het doel van KiVa is pestproblemen te voorkomen en traint schoolteams om, wanneer er toch pestincidenten zijn, die succesvol aan te pakken. KiVa zet sterk in op de kracht van de groep. Wie pest maakt (doorgaans) indruk, wint aan invloed en lijkt aan populariteit te winnen. Valt de steun van de groep echter weg, dan zien de meeste pesters zich genoodzaakt in te binden. KiVa moedigt leerkrachten en leerlingen aan tot positief omgaan met elkaar en positieve groepsvorming. Vooral de omstaanders krijgen een duw in de rug om hun verantwoordelijkheid op te nemen en ervoor te zorgen dat iedereen erbij hoort en niemand wordt gepest. Om dit wat bondig samen te vatten ben ik nog eens gaan lezen op de website van de KiVa-school voor wie daar nog wat meer over wil weten, daar staat nog veel uitgebreidere informatie. Zie: www.kivaschool.be”

Juf Mariska en Juf Lore, jullie maken als leerkracht deel uit van de KiVa-werkgroep van De Mozaïek. Wat houdt dit voor jullie precies in?

Juf Mariska: “De KiVa-werkgroep is een groep ouders en leerkrachten die samen nadenken over hoe we het zo aangenaam mogelijk kunnen maken voor iedereen. Bij de meeste kinderen gaat het gelukkig allemaal heel goed, dat hebben we kunnen merken uit de bevraging die we hebben afgenomen (zie beneden, *nvdv*). Maar wat als het niet goed gaat? Welke zijn de problemen die het meest voorkomen en hoe kunnen we dit samen oplossen zodat iedereen zich goed en welkom voelt op school? We lossen natuurlijk niet elk geval apart op, maar zijn samen wel op zoek naar de juiste methodieken en we evalueren onszelf ook regelmatig! Wat gaat goed en wat kan nog beter?”

Juf Lore: “De leerkrachten van de KiVa-werkgroep volgden de KiVa-bijscholingen. Wij waren de drijvende kracht achter de start van KiVa in De Mozaïek: de startdag organiseren, het liedje maken, de

ouderavond leiden, ... Op dit moment voeren wij de KiVa-gesprekken: de gesprekken bij rode kaarten en gesprekken wanneer er pestproblemen zouden zijn. Ook zijn wij het KiVa-aanspreekpunt voor onze collega's."

Wat betekent KiVa voor jullie als leerkracht?

Juf Lore: "Een KiVa-school betekent voor mij een school waar alle kinderen zich veilig en thuis voelen. Waar iedereen respectvol met elkaar omgaat en waar er samen gewerkt wordt aan een fijne school."

Juf Mariska: "Als leerkracht vinden wij het natuurlijk heel belangrijk dat iedereen zich goed voelt! Een kind komt niet aan leren toe, als het zich niet goed in zijn vel voelt! Daarom hecht ik veel belang aan een leuke, gezellige sfeer in de klas. We werken in het zesde ook heel vaak in groep aan projecten. Ik ben ervan overtuigd dat de kinderen op deze manier ook echt leren samenwerken, elkaar helpen, verantwoordelijkheid leren nemen, zorg dragen voor elkaar,... het hoort volgens mij allemaal bij KiVa!
☺"

Hoe proberen jullie dit in de dagelijkse werking van de school vorm te geven?

Juf Lore: "Enerzijds zijn er de KiVa-lessen en de KiVa-dagen waarop we met heel de school een activiteit doen. Dit heeft de bedoeling om de verbondenheid van de kinderen op school te vergroten. Anderzijds zijn er de verschillende gesprekken (herstelgesprekken na een rode kaart, no blame gesprekken bij pestproblemen,...). Maar hier blijft het niet bij. KiVa zit in alles: de omgang met de kinderen, de gesprekken als de kinderen het moeilijk hebben, de kinderen helpen om zelf hun problemen om te lossen, ervoor zorgen dat de kinderen graag naar school komen en zich goed voelen in de klas, ..."

Juf Mariska: "Ik vind dat we de nadruk moeten leggen op het positief benaderen van de kinderen. Interesse tonen in de gewone dagdagelijkse dingen. Op die manier schep je een band met de kinderen en krijgen zij automatisch een goed en veilig gevoel. Door groene kaarten te laten uitdelen door de (grote) kinderen, gaan ook zij het positieve gedrag van anderen leren waarderen en bevestigen. Op de KiVa-dagen, proberen we het groepsgevoel aan te wakkeren door klasoverschrijdende activiteiten te organiseren, we spelen dan met de hele school één groot spel. Echt leuk om te zien hoe al die kinderen op een toffe manier kunnen samenwerken! Jammer genoeg moeten we soms ook kinderen wijzen op hun fouten. We bespreken dit dan samen en zoeken naar mogelijke oplossingen. We zijn ervan overtuigd dat elk kind iets kan leren uit zijn fouten! Alleen samen kunnen we er een leuke KiVa-school van maken!"

Kristel, in het voorjaar van 2016 hebben jullie met de denktank een ouder- en leerkrachtenbevraging gedaan over KiVa. Wat onthoud je hieruit vooral?

"We vonden het heel fijn dat zoveel ouders gereageerd hebben, maar liefst 104 gezinnen vulden de lijst in!"

"Ouders vonden het unaniem positief dat de school op een actieve manier rond verbondenheid en pestproblematiek werkt. Ze waarderen ook de inzet hierrond van het leerkrachtenteam, die inderdaad toch wel echt heel groot is! Chapeau hiervoor! De meningen over de invulling van de activiteiten zijn wat meer verdeeld: met name de oudere kinderen, of de prikkelgevoelige kinderen vinden de KiVa-dans en het KiVa lied niet altijd zo leuk. Dit naast trouwens net ook veel heel positieve reacties hierover, van kinderen maar ook van ouders. Een ouder schreef bv "als het KiVa lied weerklinkt door de straten fiets ik al zingend naar mijn werk!" Sommige mensen hebben ook wel bedenkingen bij het kaartensysteem, met als vaakst gehoorde opmerking dat er niet kort genoeg op de bal gespeeld wordt. Het afgelopen schooljaar vonden de herstelgesprekken soms pas een maand na het incident plaats. Dit was wat lang. Maar hier wordt nu ook vlugger op de bal gespeeld, dankzij de ouderbevraging en de inzet van de leerkrachten."

“Over de inhoud van de lessen is weinig geweten. Ouders geven aan dat ze graag geïnformeerd willen zijn over KiVa, de helft vindt dat er momenteel voldoende informatie is, de andere helft wil graag nog meer weten. Ook dit punt nemen we mee. Veel ouders zien toch al resultaten (minder ruzie, meer rust, niet meer gepest...). Een heel aantal ouders nog niet. Waarbij er dan vaak verwezen wordt naar "gedragsproblematiek" (vechten, ruzie) eerder dan "pestproblematiek".”

“De resultaten van de leerkrachtenbevraging liggen in dezelfde lijn, een hele mooie bevinding vind ikzelf ook dat leerkrachten merken dat de methodiek kinderen helpt om beter over hun gevoelens te leren praten. Ikzelf ben kinderpsychiater en laat dit nu net een van de belangrijke thema's zijn waar ik in mijn praktijk vaak tegenaan loop en waar meer aandacht voor gevraagd wordt. De Mozaïek is dan dus alvast goed bezig!”

Hoe gaat de denktank hiermee verder?

“Het KiVa-kernteam (leerkrachten) heeft sowieso niet stilgezeten in de vakantie en is er dit schooljaar al mee gestart om korter op de bal gaan spelen: gesprekken over incidenten zullen sneller plaats vinden.”

“De denktank gaat bekijken hoe mensen die nog wat meer willen weten over KiVa nog beter kunnen worden geïnformeerd. We hopen dat we via de klasouders of via de website van de ouderraad de presentatie van de leerkrachten, het mooie filmpje van KiVa in De Mozaïek, en de presentatie over de bevraging van ouders en leerkrachten die op de ouderinfo-avond omtrent KiVa in oktober II. aan bod zijn gekomen, informatief kunnen aanbieden. Ook wordt bekeken of we de inhoud van de KiVa lessen kunnen samenvatten en ook ter info kunnen presenteren. Kortom, we blijven in de weer!”

Tot slot vroegen we nog aan Juf Mariska en Juf Lore wat ze de kinderen op De Mozaïek toewensen. Hebben jullie een KiVa-wens voor hen?

Juf Lore: “Ik wens de kinderen een onvergetelijke en zorgeloze tijd in de Mozaïek waar ze later met een brede glimlach aan terug denken!”

Juf Mariska: “Ik hoop natuurlijk dat echt alle kinderen later met een goed gevoel kunnen terugdenken aan een fantastische tijd in de Mozaïek ☺”

Fantastisch!

Dank jullie wel allemaal, leerkrachten ouders en kinderen voor dit wel heel bijzonder project! We wensen iedereen van harte een geweldige KiVa-tijd toe.